

"עד כי יבא שילה" – הלעת כתרן לחיזה בראשית

A Riddle and a Proposal

(1) בראשית מט א-ב

א וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הַאֲסֹפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֲתֶם בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים: ב הַקְּבִצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם: ג רְאוּבֵן בְּכֹרִי אֲתָה כְּחֵי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יִתֵּר שְׂאֵת וַיִּתֵּר עֹז: ד פָּחַז כְּמִים אֶל־תּוֹתֵר כִּי עָלִיתָ מִשְׁפְּבֵי אַבְיָךְ אוֹ חִלְלָתָ יְצוּעֵי עֲלֶיךָ:

ה שִׁמְעוּן וְלוֹוֵי אַחִים כְּלֵי חֲמָס מְכֹרְתֵיהֶם: ו בְּסֹדֶם אֶל־תְּבֹא נַפְשִׁי בְּקִהְלָם אֶל־תִּתְחַד כְּבֹדִי כִּי בְּאִפְסֵם הֲרָגוּ אִישׁ וּבְרִצְנָם עֲקְרוּ־שׁוֹר: ז אֲרוּר אָפֶס כִּי עָז וְעִבְרַתְם כִּי קִשְׁתָּה אַחֲלִקְם בִּיעֲקֹב וּאִפְיִעַם בִּישְׂרָאֵל:

ח יְהוּדָה אֲתָה יוֹדֵךְ אֲחִיךָ יָדְךָ בְּעֶרְףְּ אֲבִיךָ יִשְׁתַּחֲוּוּ לָךְ בְּנֵי אַבְיָךְ: ט גֹּדֵר אֲרִיָּה יְהוּדָה מִטָּרֵף בְּנֵי עָלִיתָ כְּרַע רַבֵּץ כְּאֲרִיָּה וּכְלָבִיא מִי יִקְיָמְנוּ: י לֹא־יִסּוֹר שִׁבְטֵ מִיְהוּדָה וּמַחֲקֵךְ מִבֵּין רְגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילָה וְלוֹ יִקְהַת עַמִּים: יא אֶסְרִי לִגְפָן עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֲתָנּוּ כִּפְסֵם בֵּין לְבָשׁוֹ וּבְדָם־עַנְבִּים סוֹתָה: יב חֲכָלִילִי עֵינַיִם מֵיָּיִן וּלְבָן־שָׁנִים מִחֲלָב:

(2) אונקלוס בראשית מט, י

... עד דייתי משיחא דדיליה היא מלכותא וליה ישתמעון עממיהא: *Shilo is the Mashiach*

(3) רש"י בראשית מט, י

עד כי יבא שילה -

(א) מלך המשיח שהמלוכה שלו, וכן תרגם אנקלוס.

(ב) ומדרש אגדה שילו, שי לו, שנאמר יובילו שי למורא: *alternatively, the one who will receive tributes*

(4) רשב"ם בראשית מט, י

לֹא יִסּוֹר שִׁבְטֵ מִיְהוּדָה - המלכות הניתן לו להשתחות לו כל אחיו שנים עשר לא תפסוק ממנו כל אותה הגדולה ולא מחוקק ושררה מזרעו עד כי יבא יהודה שילה, כלומר עד כי יבא מלך יהודה הוא רחבעם בן שלמה שבא לחדש המלוכה בשילה, שזהו קרוב לשכם. אבל אז יסורו עשרת השבטים ממנו וימליכו את ירבעם ולא נשאר לרחבעם בן שלמה רק יהודה ובנימין: *Shilo is the town – referencing Rehobam's failed coronation in "nearby" Shkhem*

(5) רמב"ן בראשית מט, י

עַד כִּי־יָבֹא שִׁילָה וְלוֹ יִקְהַת כָּל הָעַמִּים לַעֲשׂוֹת בְּכוֹלָם כְּרִצּוֹנוֹ, וְזֶהוּ הַמְּשִׁיחַ, כִּי הַשֶּׁבֶט יִרְמוֹז לְדוֹד שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר לוֹ שֶׁבֶט מַלְכוּת, וְשִׁילָה הוּא בְּנוֹ אֲשֶׁר לוֹ יִקְהַת הָעַמִּים: *Shilo means "his son" (Mashiach)*

(6) רד"ק בראשית מט, י

וּמַחֲקֵךְ מִבֵּין רְגְלָיו - ר"ל מבניו כמו שאמר ובשליחה היוצאת מבין רגליהומושל נקרא מחוקק לפי שנותן החוקים, ואמר לא תסור שררה מיהודה עד שיהיה לו יותר שיהיה מלך, ואמר זה על דוד. ופירש שילה, בנו, מן ובשליחה. ודעת המתרגם על המשיח ותרגם שלה כמו שלו דיליה, וכן בב"ר (שם) עד כי יבא שילה עד שיבא מי שהמלכות שלו, וענין זה כאדם האומר לאחד קח זה עתה עד שאתן לך יותר: *Shilo means "his son"*

(7) חזקוני בראשית מט, י

עד כי יבא שילה

(א) כי אז נחלקה מלכות בית דוד ונתנה לירבעם מלכות עשרת השבטים וזהו עד כי יבא שילה שנאמר ויבוא שילה וימליכו עליהם את ירבעם. *Shilo is the town – where they crowned Yerobam...*

(ב) ד"א עד כי יבא שילה אחיה השילוני שהיה משילה שקרע בגדי רחבעם ל"ב קרעיהם *Ahiah*...or reference to

(8) ספורנו בראשית מט, י

עַד כִּי־יָבֹא שִׁילָה. הנה תיבת שילה מורכבת משרש שול ומורה שולים ומשרש שלה המורה שלום כלומר שלום הסוף. אמר שזה שאמר שיהיה ליהודה שבט ומחוקק בין אחיו בלבד בעוד שבטם קיים יתאמת עד כי יבא שילה: *Shiloh means "end" – Yehudah will have a leader while their tribe is extant*

9) יהושע יח, א

ויקראו כל עדת בני ישראל שילה וישבינו שם את אהל מועד והארץ נבבשה לפניהם:

10) בראשית יב

(א) ויאמר ה' אל-אברם לך-לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל-הארץ אשר אראך: (ב) ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה: (ג) ואברכה מברכך ומקללך ואור ונברכו בך כל משפחת האדמה: (ד) וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט ואברם בן-חמש שנים ושבעים שנה ביצאתו מתוך: (ה) ויקח אברם את-שרי אשתו ואת-לוט בן-אחיו ואת-כל-רכושו אשר רכשו ואת-הנפש אשר עשו בחרן ויצאו ללכת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען: (ו) ויעבר אברם בארץ עד מקום שכם עד אלון מורה והכנעני אז בארץ: (ז) וירא ה' אל-אברם ויאמר לו-עך אתן את-הארץ הזאת ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו: (ח) ויעתק משם ההרה מקדם לבית-אל ויט אהלה בית-אל מים והעני מקדם ויבדשם מזבח לה' ויקרא בשם ה': (ט) ויסע אברם הלוך ונסע הגגבה: (א) ויעל אברם ממצרים הוא ואשתו וכל-אשר-לו ולוט עמו הגגבה: (ב) ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובהב: (ג) וילך למסעיו מנגב ועד-בית-אל עד-המקום אשר-היה שם אהלה בתחלה בין בית-אל ובין העני: (ד) אל-מקום המזבח אשר-עשה שם בראשונה ויקרא שם אברם בשם ה'...: (ו) ויאמר אל-אברם אחרי הפרד-לוט מעמו שא נא עיניך וראה מן-המקום אשר-אתה שם עפנה ונגבה וקדמה וימה: (ז) כי את-כל-הארץ אשר-אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד-עולם: (ח) ושמתי את-זרעך בעפר הארץ אשרו אסויכל איש למנות את-עפר הארץ גם-זרעך ימנה: (ט) קום התהלך בארץ לארצה ולרחבה כי לך אתננה: (י) ויאהל אברם ויבא וישב באלני מכרא אשר בחברון ויבדשם מזבח לה':

11) נחמיה ט, ז

אתה-הוא ה' האלהים אשר בחרת באברם והוצאתו מאור בשדים ושמתי שמו אברהם:

12) ירמיהו ז, יב

כי לברנא אל-מקומי אשר בשילו אשר שכנתי שמי שם בראשונה וראו את אשר-עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל:

13) תהלים עח, ט

ויטש משכן שלו אהל שכן באדם:

14) דברים יא-יב

(כט) והיה כי יביאך ה' אלהיך אל-הארץ אשר-אתה בא-שמה לרשתה ונתתה את-הברכה על-הר גרזים ואת-הקללה על-הר עיבל: (ל) הלא-המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני הישב בערבה מול הגלגל אצל אלזני מרה: (לא) כי אתם עברים את-הירדן לבא לרשת את-הארץ אשר-ה' אלהיכם נתן לכם וירשתם אתה וישבתם בה: (לב) ושמרתם לעשות את כל-החקים ואת-המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום: (א) אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן ה' אלהי אבותיך לך לרשתה כל-הימים אשר-אתם חיים על-האדמה: (ב) אפד תאבדון את-כל-המקומות אשר עבדו-שם הגוים אשר אתם ירשים אשר אתם ירשים אתם את-אלהיהם על-ההרים הרמים ועל-הגבעות ותחת כל-עץ רענן: (ג) ונתעתם את-מזבחתם ושבחתם את-מזבחתם ואשריהם תשרפון באש ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם את-שם מן-המקום ההוא: (ד) לא-תעשון כן לה' אלהיכם: (ה) כי אס-אל-המקום אשר-יבחר ה' אלהיכם מכל-שבטיכם לשום את-שמו שם לשכנו תדרשו ובאת שמה: (ו) והבאתם שמה עלותיכם וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת תרומתי ידכם ונדריכם ונדבותיכם ובכרת בקרכם וצאנכם: (ז) ואכלתם-שם לפני ה' אלהיכם ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם אשר ברכך ה' אלהיך: (ח) לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים פה היום איש כל-הישר בעיניו: (ט) כי לא-באתם עד-עתה אל-המנוחה ואל-הנחלה אשר-ה' אלהיך נתן לך: (י) ועברתם את-הירדן וישבתם בארץ אשר-ה' אלהיכם מנחיל אתכם והניח לכם מכל-איביכם מסביב וישבתם-בטח: (יא) והיה המקום אשר-יבחר ה' אלהיכם בו לשכן שמו שם תביאו את כל-אשר אנכי מצוה אתכם עלותיכם וזבחיכם מעשרתיכם ותרמתי ידכם וכל מבחר נדריכם אשר תדרו לה':

The Questions:

- 1) What did he mean with his ברכה for יהודה?
- 2) What/who is שילה in his ברכה?
- 3) Who are the עמים who will “gather”?
- 4) (Why did יעקב’s funeral cortege go all the way to the East Bank to enter כנען?)
- 5) Why did בני ישראל set up the משכן in שילה?
- 6) Where is the “place that ה' will choose”?
- 7) What did יעקב intend to convey to his children in this scene?